

Vissa frågor om underhållsstöd

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2012/13:16 Vissa frågor om underhållsstöd och en motion som väckts med anledning av propositionen samt motioner från den allmänna motionstiden 2012 om underhållsstöd.

Regeringen föreslår ett förtydligande i 19 kap. socialförsäkringsbalken om att betalningsskyldigheten efter anstånd med betalning av underhållsstöd ska fullgöras genom avbetalning. Om en avbetalningspost inte är betald i rätt tid, måste den bidragsskyldige senast fem månader därefter ha kommit i kapp med avbetalningsplanen. Är samtliga delposter inte betalda inom den angivna tiden ska hela skulden betalas omedelbart.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013 med vissa övergångsbestämmelser.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden, om bl.a. översyn av underhållsstödet samt inkomstuppgifter för återbetalning och ekonomiskt stöd för umgängesresor.

I betänkandet finns två reservationer (S och V) samt ett särskilt yttrande (MP).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Underhållsstöd	5
Reservationer	10
1. Översyn av underhållsstödet, punkt 2 (S)	10
2. Inkomststoppgifter för återbetalning m.m., punkt 3 (V)	10
Särskilt yttrande	12
Översyn av underhållsstödet, punkt 2 (MP)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
Följdmotionen	13
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslaget

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:16.

2. Översyn av underhållsstödet

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Sf2 av Tomas Eneroth m.fl. (S),

2012/13:Sf224 av Jan Ertsborn (FP),

2012/13:Sf233 av Catharina Bråkenhielm (S) och

2012/13:Sf355 av Hillevi Larsson (S).

Reservation 1 (S)

3. Inkomststoppgifter för återbetalning m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Sf267 av Anders Andersson (KD) yrkande 4 och

2012/13:Sf305 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkandena 3 och 4.

Reservation 2 (V)

Stockholm den 22 november 2012

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Ulf Nilsson (FP), Shadiye Heydari (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Gunilla Nordgren (M), David Lång (SD), Wiwi-Anne Johansson (V), Eva Lohman (M), Magnus Ehrencrona (MP) och Annika Eclund (KD).

Redogörelse för ärendet

I en skrivelse till regeringen i mars 2006 uppmärksammade Justitiekanslern (JK) behovet av förtydliganden i bestämmelserna om anstånd med återbetalningsskyldighet för underhållsstöd.

Den då gällande lagen (1996:1030) om underhållsstöd (USL) upphävdes i januari 2011 genom införandet av socialförsäkringsbalken (SFB). Bestämmelserna om underhållsstöd finns numera i 17–19 kap. SFB.

Vidare har Försäkringskassan i en skrivelse till regeringen i augusti 2011 föreslagit ändringar i 18 kap. SFB då vissa bestämmelser inte överensstämmer fullt ut med motsvarande äldre bestämmelser i lagen om underhållsstöd.

Inom Socialdepartementet utarbetades därefter promemorian Vissa frågor om underhållsstöd. Promemorian har remissbehandlats.

Lagrådet har yttrat sig över förslagen i propositionen.

Utskottets överväganden

Underhållsstöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i reglerna om betalningsskyldighet för underhållsstöd. Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. en översyn av underhållsstödet, inkomstuppgifter för återbetalning av underhållsstöd och ekonomiskt stöd för umgängesresor.

Jämför reservationerna 1 (S) och 2 (V) samt särskilt yttrande (MP).

Gällande ordning

Underhållsstöd lämnas till ett barns försörjning när dess föräldrar inte bor tillsammans och den bidragsskyldige föräldern inte fullgör sin underhållsskyldighet. Stödet betalas till den förälder som barnet bor och är folkbokfört hos. Underhållsstöd lämnas dock inte om det finns anledning att anta att en bidragsskyldig förälder i rätt ordning betalar underhållsbidrag med minst det belopp som skulle betalas ut som underhållsstöd eller om det är uppenbart att den bidragsskyldige på annat sätt ser till att barnet får motsvarande underhåll. När underhållsstöd lämnas och det finns en bidragsskyldig förälder, ska han eller hon betala ett belopp till Försäkringskassan som helt eller delvis motsvarar underhållsstödet. Betalningsbeloppet får inte överstiga vad som betalas ut i underhållsstöd.

Anstånd kan beviljas, och ska medges i den mån det behövs för att den bidragsskyldige ska få behålla vad som behövs för eget och familjens underhåll enligt bestämmelserna om förbehållsbelopp i 7 kap. 4 och 5 §§ utsökningensbalken (UB). Efter en eventuell anståndstid ska det enligt regler i 19 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) beslutas om vilket belopp per månad den bidragsskyldige ska betala. Storleken beror på antalet barn som den bidragsskyldige föräldern är underhållsskyldig för. När betalningsskyldigheten har fastställts ska en tolfedel av årsbeloppet betalas senast den sista i varje månad före den månad som underhållsstödet avser. Betalas detta belopp inte i rätt tid ska ränta betalas på skulden. Beslut om betalningsskyldighet i dessa fall verkställs enligt bestämmelser i utsökningensbalken.

Propositionen

Regeringen föreslår att det förtydligas att den betalningsskyldighet som fastställs för en bidragsskyldig förälder som har haft anstånd med betalning av underhållsstöd, ska fullgöras genom att skulden till staten betalas månadsvis i delposter (avbetalning). Om en delpost inte är betald i rätt tid, måste den bidragsskyldige senast fem månader efter att delposten skulle ha varit betald, ha kommit i kapp med avbetalningsplanen. Är samtliga sex delposter inte betalda inom den angivna tiden ska hela skulden betalas omedelbart. Det förtydligas också att beslut om betalningsskyldighet efter anstånd kan verkställas enligt bestämmelserna i utsökningsbalken.

Regeringen framhåller att det måste anses rimligt att det ska gå att vidta åtgärder för att driva in en skuld från den som inte fullgör sin betalningsskyldighet för skulden, även efter det att anståndet har gått ut. I propositionen anförs att det, som JK uppmärksammat, inte framgår vare sig av bestämmelserna för betalningsskyldighet eller för anstånd när förfallotidpunkten inträder i dessa fall. Det finns därför anledning att föreslå en lagändring som klargör att skulden ska betalas i delposter som ska betalas enligt en avbetalningsplan. Vidare bör det tydligt framgå vad följden blir för den som inte följer denna plan. Med den nu föreslagna ordningen blir det enligt regeringen lättare för en bidragsskyldig att förutse när det finns en risk för att avbetalningsförfarandet avbryts och hela skulden i stället måste betalas omedelbart. Särskilt gäller det om längre tid har förflutit mellan flera obetalda delposter.

Den bidragsskyldiges betalningsskyldighet beräknas normalt på hans eller hennes taxerade inkomster. Betalningsskyldigheten kan även bestämmas genom en skälighetsbedömning, om det är uppenbart att förvärvsförmågan väsentligt överstiger den taxerade inkomsten och den bidragsskyldige inte visar någon godtagbar anledning till att förvärvsförmågan inte utnyttjas.

Bestämmelserna om beräkning av underhållsstöd vid växelvis boende samt beräkning av utfyllnadsbidrag i 18 kap. SFB ska enligt regeringens förslag korrigeras på så sätt att det införs en hänvisning till bestämmelsen om skälighetsbedömning i 19 kap. samma balk.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. De nya föreskrifterna i 18 kap. SFB som hänvisar till skälighetsbedömning tillämpas första gången i fråga om underhållsstöd som avser tiden efter den 31 januari 2013. Föreskriften om när hela skulden måste betalas omedelbart ska tillämpas när en bidragsskyldig inte i rätt tid har betalat ett belopp som skulle ha betalats vid ett datum efter ikraftträdandet.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Sf2 av Tomas Eneroth m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om en reformering av underhållsstödet. Motionärerna anför att propositionen bara rör smärre korrigeringar om avbetalning. Bland de

mest utsatta för fattigdom är ensamstående med barn. Underhållsstödet har inte höjts på många år och det är enligt motionärerna hög tid att de ensamstående föräldrarna får ta del av ekonomiska satsningar. Det är vidare andra familjemönster i dag än för 30 år sedan och nuvarande stödssystem för ensamföräldrar behöver därför utvecklas.

Enligt motion 2012/13:Sf355 av Hillevi Larsson (S) bör regeringen se över möjligheterna att i framtiden förbättra underhållsstödet. Förutom en höjning med 100 kronor år 2006 har nivån på underhållsstödet varit konstant sedan införandet. Bland barn till ensamstående föräldrar är fattigdomen mer än tre gånger så hög som bland barn till sammanboende föräldrar. En konkret och angelägen åtgärd för att minska barnfattigdomen är därför att se över möjligheterna att höja underhållsstödet. I motionen begärs ett tillkännagivande om detta.

I motion 2012/13:Sf233 av Catharina Bråkenhielm (S) begärs en översyn av underhållsstöd och studiebidrag med fokus på att underhållsstödet inte ska kopplas till barnets skolgång. Om eleven inte har tillräckligt hög närvaro i skolan dras studiestödet in. Uteblivna skoltimmar kan även göra att förlängt underhållsstöd dras in. Det betyder ett minus på ca 2 500 kronor netto i månaden per barn, vilket är ett hårt slag mot familjer med utsatt ekonomi.

I motion 2012/13:Sf305 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att beräkningsgrunden för underhållsstödet bör ändras så att återbetalningsskyldigheten bestäms utifrån dagsaktuell inkomst om inkomsten minskar med mer än 15 procent. I dag fastställs återbetalningsskyldigheten på inkomst två år bakåt i tiden, vilket kan innebära problem för de umgängesföräldrar som får stora förändringar av sin inkomst. Det bör vidare införas en möjlighet för umgängesföräldrar att ansöka om ekonomiskt stöd för resor inom ramen för underhållsstödssystemet. Det är viktigt framför allt för barnens skull men även för att umgängesföräldern ska uppleva systemet som rättvist (yrkande 4).

Jan Ertsborn (FP) begär i motion 2012/13:Sf224 ett tillkännagivande om att möjligheten att skapa ett nytt statligt forskottsbidrag som baseras på föräldrarnas civilrättsliga avtal om underhållsbidrag bör utredas i lämpligt sammanhang. Försäkringskassan har i en rapport konstaterat att mer än vart tionde barn inte får det underhåll som de har rätt till enligt föräldrabalken. Även Riksrevisionen har uppmärksammat att det nuvarande systemet för fastställande av underhållsstöd och underhållsskyldigheten har stora problem och brister. Motionären anser att regeringen bör följa förslaget i SOU 2011:51 Fortsatt föräldrar – om ansvar, ekonomi och samarbete för barnens skull.

Enligt motion 2012/13:Sf267 av Anders Andersson (KD) yrkande 4 bör en översyn göras av beräkningen av belopp för återbetalning av underhållsstöd. Återbetalningen av underhållsstöd bör baseras på ett mer aktuellt inkomstunderlag än i dag i de fall inkomsten har förändrats mycket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag till förtydligande av reglerna om betalningsskyldighet för underhållsstöd. Utskottet tillstyrker därför propositionen.

I höstens budgetproposition (prop. 2012/13:1) anförs att flera studier visar att särlevande föräldrar har liten kunskap om olika sätt att reglera underhåll till barn. Regeringen anser att det finns behov av mer stöd och rådgivning om civilrättslig underhållsreglering utanför underhållsstödet. Enligt Särlevandeutredningens (SOU 2011:51) beräkningar skulle ca 40 procent av barnen som det i dag lämnas underhållsstöd för få ett högre underhåll om föräldrarna i stället reglerade underhållet civilrättsligt. Det gäller främst barn som lever i hushåll med låg ekonomisk standard.

Frågan om hur föräldrar kan få bättre stöd för att i större utsträckning själva reglera underhållet utreds inom Regeringskansliet.

Utskottet konstaterar att motioner om barnfattigdom som väckts under den allmänna motionstiden 2012 kommer att behandlas i utskottets budgetbetänkande 2012/13:SfU1 Utgiftsområdena 10, 11 och 12 inom socialförsäkringsområdet. Emellertid angav utskottet i sitt yttrande till socialutskottet över motioner om barnfattigdom bl.a. att utskottet vill understryka de familjepolitiska stödets betydelse för de mest utsatta barnhushållen och utslöt inte heller att det även framdeles kommer att finnas behov av satsningar på denna grupp (yttr. 2011/12:SfU3y).

Förlängt underhållsstöd ges till barn som har fyllt 18 år och som fortfarande går i skolan. Barnet ska studera på heltid på grundskole- eller gymnasienivå eller motsvarande och studierna ska ge rätt till förlängt barnbidrag eller studiehjälp. Förlängt underhållsstöd kan längst beviljas t.o.m. juni månad det år barnet fyller 20 år.

Utskottet noterar att Studiehjälpsutredningen bl.a. har i uppdrag att analysera de nuvarande bestämmelserna om indragning av studiehjälp på grund av otillåten frånvaro. Utredningen ska analysera tillämpningen av bestämmelserna och dess konsekvenser för elevens hushåll och vid behov föreslå förändringar (dir. 2011:122). Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 30 juni 2013.

Med det anförda, och då det pågående arbetet bör avvaktas, saknas det enligt utskottets uppfattning skäl för riksdagen att nu göra ett tillkännagivande om en översyn av underhållsstödet. Motionerna 2012/13:Sf2 (S), 2012/13:Sf355 (S), 2012/13:Sf233 (S) och 2012/13:Sf224 (FP) avstyrks därför.

Frågor om beräkning av inkomstunderlaget för återbetalningsskyldighet har tidigare varit föremål för utskottets bedömning (senast i bet. 2011/12:SfU1). Utskottet bedömde då att det var administrativt fördelaktigt att basera återbetalningsskyldigheten på den taxerade inkomsten, som är fastställd och lätt tillgänglig, jämfört med en uppgiven aktuell inkomst.

Utskottet noterar att Månadsuppgiftsutredningen (SOU 2011:40) föreslagit bl.a. att uppgifter om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst under vissa förutsättningar ska lämnas varje månad. Utredningen har behandlat bl.a. Försäkringskassans behov av sådana månadsuppgifter. Betänkandet har remissbehandlats, och förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Om den förälder som barnet ska umgås med är bosatt på en annan ort än barnet är umgänget ofta förenat med särskilda kostnader. Den förälder som barnet bor tillsammans med ska enligt regler i föräldrabalken ta del i kostnaderna för de resor som föranleds av barnets behov av umgänge med den andra föräldern. Det ska ske efter vad som är skäligt med hänsyn till föräldrarnas ekonomiska förhållanden och övriga omständigheter. Resekostnader i samband med umgänge kan, om behov finns, även berättiga till bistånd enligt 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453). Kommunerna har en skyldighet att hjälpa föräldrar att beräkna och avtala om fördelning av kostnader för umgängesresor. Utskottet är inte berett att föreslå att ett särskilt stöd för en umgängesförälder bör införas.

Med det anförda och då beredningen av Månadsuppgiftsutredningens och Särlevandeutredningens förslag bör avvaktas avstyrker utskottet motionerna 2012/13:Sf305 yrkandena 3 och 4 (V) samt 2012/13:Sf267 yrkande 4 (KD).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Översyn av underhållsstödet, punkt 2 (S)

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S) och Jasenko Omanovic (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2012/13:Sf2 av Tomas Eneroth m.fl. (S) och

2012/13:Sf355 av Hillevi Larsson (S) samt

avslår motionerna

2012/13:Sf224 av Jan Ertsborn (FP) och

2012/13:Sf233 av Catharina Bråkenhielm (S).

Ställningstagande

Bland de mest utsatta för fattigdom är ensamstående med barn. Underhållsstöd för barn till särlevande föräldrar infördes 1997. Förutom en höjning med 100 kronor år 2006 har nivån på underhållsstödet varit konstant sedan införandet.

Det är andra familjemönster i dag än för 30 år sedan och de stödsystem som finns behöver utvecklas. Mot den bakgrunden föreslår vi att regeringen återkommer till riksdagen med förslag om ett reformerat underhållsstöd.

2. Inkomstuppgifter för återbetalning m.m., punkt 3 (V)

av Wiwi-Anne Johansson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Sf305 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V) yrkandena 3 och 4 samt

avslår motion

2012/13:Sf267 av Anders Andersson (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

I dag fastställs återbetalningsskyldigheten på inkomst två år bakåt i tiden. Det innebär problem för de umgängesföräldrar som får stora förändringar av sin inkomst. Återbetalningsskyldigheten bör i stället bestämmas utifrån dagsaktuell inkomst om inkomsten minskar mer än 15 procent.

Barn drabbas när en förälder som bor långt bort inte har råd att betala resorna för att träffas. Det bör därför införas en möjlighet för umgängesföräldrar att söka ekonomiskt stöd för resor inom ramen för underhållsstöds-systemet. Det är viktigt framför allt för barnens skull men även för att umgängesföräldern ska uppleva systemet som rättvist.

Särskilt yttrande

Översyn av underhållsstödet, punkt 2 (MP)

Magnus Ehrencrona (MP) anför:

De flesta barn bor efter en separation mellan föräldrarna hos mamman. Det underhållsstöd som Försäkringskassan betalar ut till en del av dessa barn för att kompensera försörjningsbortfall har sedan 1994 höjts med endast 100 kronor per månad (8,8 procent), vilket innebär en kraftig urholkning av värdet. Detta har främst drabbat hushållstypen ensamstående kvinnor med barn. Därför föreslår Miljöpartiet de gröna i samband med budgetbehandlingen att stödet höjs med 250 kronor per månad från 2013.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:16 Vissa frågor om underhållsstöd:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.

Följdmotionen

2012/13:Sf2 av Tomas Eneroth m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om reformering av underhållsstödet.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:Sf224 av Jan Ertsborn (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i lämpligt sammanhang utreda möjligheten att skapa ett nytt statligt förskottsbidrag som baseras på föräldrarnas civilrättsliga avtal om underhållsbidrag.

2012/13:Sf233 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra en översyn av underhållsstöd och studiebidrag med fokus på att underhållsstödet inte ska kopplas till barnets skolgång.

2012/13:Sf267 av Anders Andersson (KD):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av beräkningen av belopp för återbetalning av underhållsstöd.

2012/13:Sf305 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ändra beräkningsgrunden för underhållsstödet så att återbetalningsskyldigheten bestäms utifrån dagsaktuell inkomst om inkomsten minskar med mer än 15 procent.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på förbättringar när det gäller umgängesresor.

2012/13:Sf355 av Hillevi Larsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om underhållsstödet.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 21, 24 och 25 §§ samt 19 kap. 43 och 49 §§ socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.**21 §**

Om det finns anledning att anta att en bidragsskyldig förälder i rätt ordning betalar underhåll till barnet med minst det belopp som skulle ha fastställts som betalningsbelopp enligt 19 kap. 10–17 samt 26 och 27 §§, ska det sist avsedda beloppet räknas av från underhållstödet.

Om det finns anledning att anta att en bidragsskyldig förälder i rätt ordning betalar underhåll till barnet med minst det belopp som skulle ha fastställts som betalningsbelopp enligt 19 kap. 10–17 samt 21, 26 och 27 §§, ska det sist avsedda beloppet räknas av från underhållstödet.

24 §

Om sökanden begär det, lämnas underhållsstöd med 1 273 kronor i månaden med avräkning för det betalningsbelopp som skulle ha fastställts, om 19 kap. 10–17 samt 26 och 27 §§ hade tillämpats på inkomsten för den av föräldrarna som inte är boförälder.

Om sökanden begär det, lämnas underhållsstöd med 1 273 kronor i månaden med avräkning för det betalningsbelopp som skulle ha fastställts om 19 kap. 10–17 samt 21, 26 och 27 §§ hade tillämpats på inkomsten för den av föräldrarna som inte är boförälder.

25 §

Vid växelvist boende lämnas underhållsstöd för var och en av föräldrarna med hälften av 1 273 kronor i månaden.

Från detta belopp avräknas hälften av det betalningsbelopp som skulle ha fastställts, om 19 kap. 10–17 samt 26 och 27 §§ hade tillämpats på inkomsten för föräldern.

Från detta belopp avräknas hälften av det betalningsbelopp som skulle ha fastställts om 19 kap. 10–17 samt 21, 26 och 27 §§ hade tillämpats på inkomsten för föräldern.

19 kap.**43 §**

En bidragsskyldig som har en skuld till staten på grund av att han eller hon har haft anstånd ska, sedan *anståndsbeslutet* har upphört, betala ett belopp som motsvarar 1,5 gånger det betalningsbelopp som följer av 2–5, 10–17

En bidragsskyldig som har en skuld till staten på grund av att han eller hon har haft anstånd ska, sedan *anståndet* har löpt ut, betala *skulden månadsvis i delposter (avbetalning) med en tolfedel* av ett belopp som motsvarar 1,5

och 21–27 §§ eller, om betalningsskyldigheten för något barn har upphört, skulle ha fastställts enligt dessa paragrafer, dock minst 150 kronor per barn och månad. Den bidragsskyldige behöver dock inte betala *ett belopp som är högre* än att den bidragsskyldige får behålla vad han eller hon behöver för sitt eget och familjens underhåll enligt bestämmelserna i 7 kap. 4 och 5 §§ utsökningsbalken.

För belopp som överstiger det den bidragsskyldige är skyldig att betala ska på ansökan av honom eller henne nytt beslut om anstånd meddelas.

gånger det betalningsbelopp som följer av 2–5, 10–17 och 21–27 §§ eller, om betalningsskyldigheten för något barn har upphört, skulle ha fastställts enligt dessa paragrafer, dock minst 150 kronor per barn och månad. Den bidragsskyldige behöver dock inte betala *större delposter* än att den bidragsskyldige får behålla vad han eller hon behöver för sitt eget och familjens underhåll enligt bestämmelserna i 7 kap. 4 och 5 §§ utsökningsbalken *beräknat per månad*.

För belopp som överstiger det den bidragsskyldige är skyldig att betala *enligt första stycket* ska på ansökan av honom eller henne nytt beslut om anstånd meddelas.

Om en delpost enligt första stycket inte är betald på förfalldagen, ska den och de därpå följande fem delposterna vara betalda senast fem månader efter det att den förstnämnda delposten skulle ha betalats. Om inte samtliga sex delposter är betalda inom den angivna tiden förfaller hela skulden till omedelbar betalning.

49 §

Försäkringskassan ska utan dröjsmål vidta åtgärder för att driva in fordringen, om den bidragsskyldige inte fullgör sin betalningsskyldighet.

Beslut om betalningsskyldighet enligt 16–27 §§ och ränta enligt 47 och 48 §§ får verkställas enligt bestämmelserna i utsökningsbalken.

Beslut om betalningsskyldighet enligt 16–27 och 43 §§ samt ränta enligt 47 och 48 §§ får verkställas enligt bestämmelserna i utsökningsbalken.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

2. De nya föreskrifterna i 18 kap. 21, 24 och 25 §§ tillämpas första gången i fråga om underhållsstöd som avser tid efter den 31 januari 2013.

3. De nya föreskrifterna i 19 kap. 43 § tredje stycket ska tillämpas när en bidragsskyldig inte i rätt tid har betalat ett fastställt belopp som har förfallit till betalning efter ikraftträdandet.